

RANH GIỚI MÊ VÀ NGỘ

Tác Giả: Tinh Vân Đại Sư
Việt dịch : Thích Quảng Lâm

---o0o---

Nguồn

<http://thuvienhoasen.org>

Chuyển sang ebook 08-08-2009

Người thực hiện :

Nam Thiên - namthien@gmail.com

[Link Audio Tại Website http://www.phatphaponline.org](http://www.phatphaponline.org)

Mục Lục

1. Phàm việc gì cũng có 2 mặt
2. Ma quỷ và Thiên sứ
3. Bận bịu và nhàn rỗi

---o0o---

1. Phàm việc gì cũng có 2 mặt

Phàm trên đời tất cả mọi việc đều có hai mặt. “Thiện”, “ác”. “phải”, “trái”. Ngoài ra “tốt”, “xấu”, “đúng”, “sai”, “có”, “không”...cũng đều có 2 mặt.

Có hai mặt nhưng kỳ thực dường như chúng không có tuyệt đối. Nhiều khi cả 2 mặt đều là xấu, hoặc thậm chí trong cái “tốt” lại có một chút “xấu”, trong cái “xấu” lại có một chút gì “tốt”.

Nhiều lúc hai người tranh chấp nhau, ai cũng có cái lý của mình, bởi mỗi người đều có một lập trường riêng, không có ai là người phải hoặc trái. Cũng giống như con gái nói với bố là đáng yêu nhất, mẹ là đáng yêu nhất, cũng đều đúng cả nhưng chưa thật trọn vẹn, mà phải nói là “cả bố và mẹ đều đáng yêu”. Người Phật tử ca ngợi Phật giáo là vĩ đại nhất thì cũng đúng, nhưng để tôn trọng các tôn giáo khác, thì người Phật tử nên nói “Thiên Chúa Giáo cũng rất vĩ đại”, tin đồ Thiên Chúa Giáo khen Phật Giáo cũng rất vĩ đại như thế thì càng viên mãn hơn.

Có khi “đúng” hoặc “sai” được xác định từ lập trường của mỗi người, nhiều khi vì lịch sử, văn hóa, phong tục tập quán và bối cảnh khác nhau mà có những tiêu chuẩn không đồng nhất. Bởi thế nếu tất cả đều chấp theo ý của mình, thì rất khó có tiêu chuẩn tuyệt đối.

Giả dụ người phương Đông thấy người phương Tây ở nơi công cộng ăn mặc hở hang thì cho là tục tũ, thiếu văn minh lịch sự. Người phương Tây thấy người phương Đông ở chốn đại chúng đông người lại quần ngắn áo cộc chẳng ra thể thống. Người phương Đông nhìn người phương Tây làm gì cũng phải xếp hàng tuần tự, thấy thật là lãng phí thời gian, không hiệu suất công việc. Người phương Tây nhìn người phương Đông thích tranh đi trước, không có trật tự, lại cho rằng đó là một dân tộc không lễ lối.

Người Trung Quốc thấy người Nhật Bản gặp nhau cứ cúi gập người chào, lúc ra về mà không có mấy lần gập lưng thì không ra khỏi cửa. Người Nhật Bản nhìn người Trung Quốc gật đầu, rộng bước nhìn vẻ kiêu ngạo, thì liền đánh giá một dân tộc không hiểu lễ giáo.

Trung Quốc thấy người phương Tây cứ liên tục kết hôn rồi lại ly hôn, một đời chồng, hai đời chồng, một đời vợ, hai đời vợ, thậm chí tới 4-5 đời vợ, thấy hết sức phi lí. Nhưng người phương Tây thấy người Trung Quốc một lúc tới 2,3 vợ, con cái đầy đàn, tứ đại đồng đường, lại thấy thật ngoài sức tưởng tượng.

Người Trung Quốc gặp gỡ thường có thói quen chào hỏi “anh ăn cơm chưa?” Người phương Tây thấy vậy cho rằng thật kỳ lạ, bởi vì họ gặp nhau là phải ôm hôn thăm thiết, nhưng cái này người Trung Quốc lại không thể chấp nhận.

Cho nên, Phật giáo chủ trương “Trung đạo” đối với tất cả mọi sự đều phải xem xét động cơ và thời điểm hiện tại. Bởi vì sự vật đều có 2 mặt “nhân và quả” duy chỉ có nhận ra nhân duyên của trung đạo, thì mới có thể phân biệt chính xác “đúng, sai, trái, phải”. Còn đối với người chỉ thích nghe một bên, đó là người chưa hiểu hết được công lý, công lý phải đưa nó ra, đặt vào chính giữa mà phán đoán, bởi nó nhất định phải có một điểm cân bằng, nó là 2 mặt, là nhiều mặt khác nhau, thậm chí ngoài ra còn kết hợp với nhiều yếu tố nhân duyên khác nữa. Vậy làm sao mà có thể nhìn toàn diện được như vậy? Chỉ có dựa vào trí tuệ và mới mong đích thực hiểu được nó.

2. Ma quỷ và Thiên sứ

Phương Tây có 1 họa sỹ, muốn vẽ chân dung của Đức Chúa Giêsu, thế là người họa sỹ cất công đi khắp thế giới tìm kiếm, mong muốn tìm ra 1 người có có tướng mạo trang nghiêm thánh khiết giống như chúa Giêsu để làm người mẫu. Trải qua một thời gian nỗ lực cuối cùng bức họa cũng được hoàn thành.

Mấy năm sau có người góp ý, nếu anh có thể vẽ lại thêm một bức chân dung ma quỷ để so sánh với sự thánh khiết của Chúa, thì sẽ càng tăng thêm rõ rệt sự khác nhau giữa bức họa “thiện và ác”. Thế là nhiều họa sỹ lại đi khắp nơi để tìm một người dung nhan xấu xa, ma chê quỷ hờn để vẽ, cuối cùng nghe nói ở một nhà tù nọ, có một phạm nhân vô cùng gian ác, diện mạo xấu xí trông giống như quỷ.

Người họa sỹ sau khi thương lượng với cai ngục đã được đồng ý để phạm nhân làm hình mẫu cho anh ta vẽ. Trong quá trình thực hiện bức họa, người họa sỹ cảm thấy vị phạm nhân có khuôn mặt rất hiền từ, trong cuộc trò chuyện mới biết rằng hóa ra người phạm nhân này chính là người mẫu để anh ta thực hiện bức họa của Chúa trước đây. Nhưng lúc đó chỉ vì được một số tiền lớn từ giải thưởng, cuộc sống của anh ta bắt đầu thoái hóa, ăn chơi vô độ, cờ bạc rượu chè, nghiện hút...và cuối cùng phải vào tù. Người họa sỹ nghe xong, ngoài việc cảm thấy nói tiếc cho người phạm nhân anh ta còn trầm tư suy nghĩ và nhận ra rằng: “Hóa ra thánh nhân hay ma quỷ đều do con người chúng ta diễn suất cả mà thôi”.

Trong Phật giáo cũng có một chuyện tương tự. Ngài trưởng giả Xá Lợi Phất nhìn thấy một người bạn cũ lâu ngày không gặp. Thấy anh ta mặt mũi trở nên hung tợn, liên ngạc nhiên và dò hỏi nguyên do? Người bạn nói : “Gần đây do anh đang điêu khắc một bức tượng quỷ La sát” Xá Lợi Phất bèn khuyên vì điêu khắc ma quỷ, nên một thời gian dài phải quán tưởng đến bộ mặt hung tợn của La sát, mà tướng mạo của anh thành ra xấu xí như vậy. Nếu anh đổi lại điêu khắc tượng Phật trong tâm sẽ đầy từ bi và hiền hậu, từ đó sẽ khiến thân và tâm anh thay đổi, thành trang nghiêm phúc hậu, thế chẳng phải càng tốt hơn sao? Người bạn nghe xong đổi sang điêu khắc tượng Phật, mấy năm sau do tâm địa cải đổi, mà tướng mạo anh trở nên từ bi phúc hậu hơn, ai nhìn thấy cũng đều sinh tâm hoan hỉ .

Làm Phật hay chúng sinh đều do tâm chúng ta tạo ra, trong tâm có thiên đường của thần thánh và cũng có địa ngục của ngã quỷ. Chúng ta trong một

ngày không biết đã không biết bao nhiêu lần ra vào thiên đường, địa ngục? Đã hoán đổi Thánh nhân và ma quỷ 2 vai biết bao nhiêu lượt? Trong tâm ta chứa đựng đầy đủ mười pháp giới. Trong 10 pháp giới con người là nút chuyển để quyết định sự thăng trầm lên xuống. Bởi vì trên con người còn có Phật, Bồ tát, Thanh văn, Duyên giác, dưới thì có địa ngục, ngã quỷ và súc sinh.

Kinh Phật có câu: “Tất cả đều do ý thức mà biến đổi, do Tâm mà hiện ra”. Đại thừa khởi tín luận nói: “Nhất Tâm khai nhị môn”, 1 là Tâm chân như môn tức Phật tính, 2 là Tâm sinh diệt môn tức Phàm phu.

Chúng ta sống ở thế gian nếu biết lấy Phật tâm mà đối nhân xử thế, thì thế gian này cũng sẽ theo đó mà biến thành cõi Phật, còn nếu đem tâm ma quỷ ra để đối đãi thì thế giới ắt cũng sẽ trở thành địa ngục. Phật thánh và ma quỷ đều cùng tồn tại trong một cái Tâm. Vậy bạn muốn thành Phật hay biến thành ma quỷ đây? Phải nên hết sức thận trọng.

---o0o---

3. Bận bịu và nhàn rỗi

Cuộc sống của bạn là bận bịu hay nhàn rỗi?

Nhàn và rỗi là hai phương thức sống khác nhau có người thích bận bịu, càng bận càng thấy phấn chấn, càng có tinh thần, xem bận bịu biến thành động lực, thành nguồn dinh dưỡng. Cho rằng nhàn rỗi là lười nhác, là giải đãi không có việc gì để làm. Xem việc nhàn rỗi đồng nghĩa như là Chết vậy. Nhưng có lại người lại cho rằng nhàn rỗi là nghỉ ngơi, là tự tại và tu dưỡng và nhận thấy bận bịu là sự chấp trước đối với thế gian này, là bị làm nô lệ cho công việc.

Cũng có người muốn có lúc bận, lúc rỗi. Như người lao động một tuần yêu cầu được nghỉ 1,2 ngày hoặc 1 ngày làm việc 8 tiếng, thậm chí có người trong khi công việc bận, họ lại thích uống trà, đọc báo, tìm cách để đi công tác. Tóm lại là mong rằng khi bận có lúc rỗi rãi nghỉ ngơi. Có người lại nhàn rỗi đến phát sợ, đến khó chịu, bởi vậy mà họ bỏ tiền, bỏ sức lực ra để xin người khác cho mình một công việc để làm, chẳng qua hy vọng được làm việc để giết thời gian.

Bận là hoan hỷ, là phát tâm, bận là tiên bộ, là an trụ. Chính trong cái bận bịu mà chúng ta có thể lĩnh hội được giá trị của cuộc sống và ý nghĩa của công

việc, bạn khiến cho chúng ta gặt hái được càng nhiều trí thức, quen biết nhiều bạn bè và kết được nhiều thiện duyên hơn.

Nhưng bạn cũng có nhiều kiểu khác nhau, có người bạn về công việc gia đình, có người vì vui chơi mà bạn, nhưng cũng có người vì giúp đỡ người khác mà bạn... Chúng ta cứ nhìn ga tàu, bến xe hàng ngày mọi người đều hối hả qua lại, nhìn là biết họ là những người bận rộn. Nhưng chỉ có điều người thì vì danh lợi, người thì vì nghĩa, người thì vì tình, vì nghĩa... và tất nhiên cũng có người như Khổng tử ngao du các nước, như Đức phật khát thực và hành hóa khắp mọi nơi. Các Ngài là những người đi truyền bá tiếng nói của hòa bình, đi vào giữa dòng đời mà tuyên giảng chân lý, vân du khắp nơi vì bản thân, vì người khác và hơn thế nữa vì cả thế nhân này mà bạn.

Có người lầy bạn bị làm niềm vui, làm hoan hỉ, trách tại sao một ngày không thể tăng thêm 24 giờ nữa để được bù đắp công việc. Có người nhàn rồi đến nỗi không thể không thể duy trì được cuộc sống, chỉ muốn người khác đến giúp mình, người khác đến bù đắp, thà rằng ngửa tay cầu xin nghèo khó chứ không chịu tự thân đi lao động, mưu sinh.

Bạn bị tất nhiên là khổ, vậy nhàn rồi có phải là sướng không? Nhàn rồi khổ vì không có việc làm mà làm, thì thà rằng bận rộn mà có ý nghĩa còn hơn. Bạn là liều thuốc bổ tốt cho tâm và thân, còn hơn nữa bạn để gieo trồng lại những chủng tử tốt đẹp cho đời này và đời sau. Cuộc sống của con người bởi vậy chúng ta hãy tận hết khả năng để bản thân trở thành những người bận rộn có ý nghĩa, vì bạn mới có tiến bộ, mới có thành tựu.

Kỳ thực, nói “bận” và “rồi” chỉ là 2 mặt đối đãi của sự và tướng, nếu có khả năng viên dung hoàn hảo được cả sự và lý thì tuy bận mà rồi. Tốt nhất là có thể trong khi bận rộn mà có được tâm nhàn rồi, khi nhàn rồi phải nên có cảm thụ của bận rộn. Chúng ta phải nên người bận mà tâm không bận, tâm rồi mà người không rồi mới là thái độ tốt nhất của cuộc sống.

---o0o---

HẾT